

VENTA
10 exemplars 1 pesseta

Un número solt
5 cèntims

ADMINISTRACIÓ
Carrer de Ponent, 1, 1.º
(Ruaforbats a la escala)

Surt a llum puntualment
tots los divendres.

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL.

SUSCRIPCIÓ

ESPAÑA
Un trimestre 4 pesseta

EXTRAORD
Un trimestre 2 pessetas

LAS SUSCRIPCIONS
se pagan per adelantat

Los pagos poden ferse
en sellos de 15 cèntims
ó en timbres
especials pera periòdichs

LA PROFESSÓ DE LA CENDRA

Per lo molt que van pecar
ab politica evidència,
ara fan la penitència...
per' tornar á comensar.

ALS SUSCRIPTORES

DE LA FIANSA CARCELARIA PEL NOSTRE DIRECTOR

Per fi, vensudas totas las dificultats grossas y aicas, lo dissapte de la setmana passada se cobraren las constabudas 4,000 pessetas de la fiansa carcelaria prestada en favor del Sr. Lluçà en la causa que se li seguia per suposadas injurias a D. Alfons XIII, sobressahida pel decret d' indult en 23 de Janer d' aquest any.

Aixís, donchs, tots los suscriptors a aquella fiansa poden passar a recullir sos respectius diners en los punts y horas següents:

Avuy divendres, durant tot lo dia, en la imprenta d' aquest periòdich, Ronda de la Universitat, n.º 6; de las duas a las tres de la tarde y de las set a las nou del vespre en la Societat de Obrers Tipògrafs, carrer de Ferlandina, n.º 20, pis primer. Demà dissapte a las mateixas horas y punts, més fins a las dotze de la nit en la Societat de Tipògrafs, y diumenje durant tot lo dia y fins a las nou de la nit en la propia Societat d' Obrers Tipògrafs.

Després del diumenje, en la Administració ó en la imprenta d' aquest periòdich, a tota hora que trobin obert, poden passar a recullirse los diners.

Convé acompanyar lo talonari de recibo firmat pel Tresorer de la Comissió que va recullirlos, Rafel Rosas, a qui tenim també que dirigir-se pera son reintegro.

Y repetim las gracias per tots los que en aquells moments criticas se prengueren l' interès que 's van pendre per LA TRAMONTANA y per las ideas que sosté, més que per cap personalitat, donem per terminat aquest assumpte en la seguretat de que si tornan dias de proba tots nos tornarem a trobar en nostres puestos d' honor, encar que aquest sia dintre una presó.

LA TEMPESTAT

Per totas parts se sent un malestar terrible. La miseria ho invadeix tot. Per tot arréu fàbricas tancadas. Los vapors carregats de gent que emigra a las Américas en busca de treball y fugint de la gana. Propietaris que antes valian 5.000 duros avuy se venen per 2.000 ó menos, perque no 's treu cap diner de res.

Lo banquer ó rentista que viu a la capital fumant bons puras habanos y passejant ab cotxe, no sab ni compren ni pot comprendre lo que es la miseria. Pero lo qui ha corregut algun poble rural ó está en contacte més ó menos directe ab lo treballador, no pot deixar de reconeixe que 's acosta algo grave, algo que farà estremir lo mon y que comensa a serne la vanguardia aquests saqueigs de Roma y aquests manifestacions de obrers que no tenen pa á casa.

Si, es indubtable que estem abocats a la Revolució més terrible y espantosa: la Revolució de la fam. Lo qui escriu aquestas ratllas no es obrer; el contrari, té medis pera viure, pero estima molt a la classe obrera, dona treball a molts y está molt sovint entre ells. No soch, per consegüent, part interessada en l' assumpte, pero reconech que la cosa es molt seria. Vull citar un fet ocorregut la setmana passada y que es una petita mostra de lo que succeeix a milers de families obreras. Vaig sapiguer jo per un obrer, que hi havia un company seu que 's trobava en molt mal estat a causa de no tenir treball. Vareig ser curiós, y m' vaig fer acompanyar per l' obrer a casa de son amic. Serian dos quarts de dotze del matí. Al arribar nos trobem un home demacrat, una dona que ni tenia color als llabis y una criatura de pit que ni figura de ser humana tenia. Tots tres plo- raven amargament, malhelit l' hora en que varen venir al mon. Me digueren que feya dos dias no menjavan res; y lo més trist, deya l' pare, es aquesta criatura, que 's mor de gana, pues la dona no té llet a causa del gran defalliment. Vaig anar-me a casa horrorizat de aquell quadro y el cap de mitja hora aquella familia tenia carn, arrós, vi, etc. Y ara pregunto to: si en aquells moments surt una manifestació d' obrers sense feyna, ¿que haguera fet aquell home? S' haguera estat a casa? Es ben segur que no. Lo més probable es que l' endema hagués vingut lo Brasió ó algun diari de esquens del ordre, dibent que *cómo hundida de cafes recorrió ayer nuestras calles y saqueó*

algunas tiendas de comestibles. Y entre aquests cafes s' hi haguera trobat l' honrat treballador que jo vaig socorre. Y si tots los privilegiats se posesin en aquest puesto, allavors jutjarian de un altra manera. Desde un palco del teatro, desde un bon escalfanzas, ó a dalt de un luxós carruatge, sembla que tothom neda en la abundancia; pero res més lluny de la veritat.

Es necessari, donchs, que 's protegeixi al obrer, que se li donguin medis pera guanyarse la vida, ó be si no es posible aixó que se li indiqui lo camí de las Repúblicas americanas, que una volta allí no 's morirà de fam si vol treballar, com ho stesiguan milers d' obrers que hi arriban cada dia.

Aixó de la patria es una mentida; la patria es y será allí ahont; donguim més benestar; allí ahont se satisfacin totas las necessitats.

Voléu una proba de aixó? Los Borbons eran francesos y varen venir a Espanya y s' hi han quedat. Y sabeu per que no s' hi han quedat? Perque los hi va be y per res més.

Quedem, donchs, en que l' atmósfera 's posa molt negra, en que la tempestat se aproxima y en que no hi haurá parayguas per resistir a la pluja que 'ns ha de caure demunt.

T. J. y G.

COM ESTA LA JUSTICIA

Ab aquest títol mateix se venen ocupant varios periòdichs del incident sobre materias de justicia ocorregut a Alicante entre uns assassins de Cox, poble d' aquella provincia.

Com de portar nosaltres mateixos la paraula en aquest assumpte, ademés de lo perillós que 'ns resultaria, podria semblar a algu que la passió revolucionaria 'ns feya exagerar las cosas, renunciem a narrar los fets per nostra part, y aném a copiarlos al peu de la lletra del periòdich que fa la denuncia, periòdich conservador y reaccionari com lo primer, y que de consegüent no pot ésser tildat en lo més minim de contrari al bon nom y esplendor de lo que s' ha convingut en dirne justicia històrica.

Diu aixís *La Epoca*, diari conservador ortodoxo de la escola canovista:

Los hechos que vamos a relatar son rigurosamente exactos y se realizaron no há mucho en una localidad de una importante provincia.

Dos familias, ó dos caciques, se disputaban en el pueblo referido la influencia. Los odios entre ambos elementos habian llegado al último grado de exasperación: claro día uno de ellos contrató con un bandido la muerte de su contrincante. Suplico el otro, alcalde de la sazón, y avisándose con el asesino, obrava, doblando la cantidad, que fuese su enemigo el que debía ser víctima de tan horrendo contrato. El asesino cumplió, y secundado por los dos alguaciles y un guarda de campo, mató á los pocos dias al cacique que en mal hora pensó en acudir á tales medios.

El asesino fué detenido: contó de plano, y las pruebas que de todas partes llegaron al sumario fueron concluyentes. El fiscal pidió la pena de muerte para los cuatro autores materiales del crimen y para los dos inspiradores que á su realización habian contribuido con su dinero.

Pero aquí comienzan la política á intervenir en este asunto.

Poderosas influencias no pusieron en juego, y la Audiencia absolvió á los inspiradores, condenando á los demás á la pena solicitada por el fiscal. Volvieron á jugar fuertes influencias á favor de los alguaciles y el guarda de campo; pero la cosa era demasiado fuerte, y se desmenuzaron ante insuperables dificultades. Era, sin embargo, preciso salvar á una parte de los asesinos, y se preparó su evasión. En efecto: los pocos dias se realizó una fuga en la cárcel de la capital; los alguaciles y el guarda de campo, cómplices y custodios de tan horrible asesinato se encontraron liberos, y el bandido contratado espialse su delito en el pitebulo.

Todo comentario sería pálido. Un país en que tales cosas suceden no debiera figurar entre los pueblos civilizados, ni muchos menos ufanarse de que vive la existencia de la libertad y del derecho.

Quan aixís s' explica un periòdich conservador, figurintse que es lo que tindriam de dirhi nosaltres... si 'ns ho deixessin dir.

Nosaltres donchs tanquem la boca per... prudencia forçada, y deixem á nostres llegidors que fassin los comentaris que tingan per convenient al assumpte, que ja es prou clar y olorós pera suggerirne d' aquells que tenen de ferse ab desinfectant.

Sort té l' periòdich que ha fet la denuncia de pertencixe a la escola dels que 's parteixen ab los fusionistas la dominació d' aquesta Espanya que tals quadros de justicia contempla. D' altre

modo fora casi segur que denunciari lo periòdich y fent que son director passés uns quants mesos a la presó ó uns quants anys a presiri, nostres justiciers governants donarian la vindicta pública com a satisfeta del crim de Cox y del càstich dels assassins escapats gracias á influencias políticas.

CARTAS DE FORA

Palafrugell 4 de Mars de 1889.

Estimat company en heretja! Un fet altament important y que mereix ser conegut de tothom perque serveix en lo necessari de desencont a tots aquells que cobregan ab ridas de molí y que per confiar massa en los extranyas deixan descuidats sos propis assumptes, pesa avuy en aquella vila y n' es objecte de totas las conversas y comentaris dels vechins; aqueix fet no es altre que lo tan remenat assumpte del Cementiri municipal.

Aném al gra: Fera cosa d' uns tres anys que nostre Ajuntament, compost en sa majoria de gent que 's diuen possibilistes, se proposá construir un Cementiri municipal, es á dir, administrar solament pel municipi, ja que la higiene pública reclama ab urgencia. Com es natural, desde la primers moments en que tal projecte 's feu públich, no deixaren los de la crosta de baix, inclús nostre trempat rector, de fer una tremenda oposició al Ajuntament, alegant, entre altres cosas, que lo tal Cementiri havia de ser parroquial y no com lo volia l' municipi. D' aquí s' originaren los bandos que posaren en juch totas las artimanayas, influencias y recursos que cregueren útils á son respectiu objecte, his y tant que l' Ajuntament, ferm en son plan y després d' obtenir lo corresponent permis de construcció, començá la obra. Pochs dias havian transcorregut en los treballs de dita obra, quan sense saber com, y de la noche á la mañana, al tornar los paletas á sa habitual feyna, trobaren las parets á terra, lo que 's havia fet apodrant la foscor d' aquella nit per algunas mans que no se sap de postu si serian *Masias ó negats*; com que aixó se feu públich y se feren comentaris en los quins no 's sortian gayre ben parats los rectorayres, lo tribunal prengut cartas en l' assumpte, quedant paralizadas las obras de construcció. En aquell entremij y no se sab de quinas manyas se validria, nostre senyor ruch-tort, ajudat per alguns cacicòdichs del remay espiritual, començá á disposar la construcció d' un altre cementiri costat per ell y alguns mancos feligresos, le que motivá que l' Ajuntament acudís als tribunals superiors pera sapiguer á qué atendes sobre si lo dit Cementiri havia d' ésser Municipal, ó parroquial com volia l' rector.

Com aquest assumpte fou fallat per la Audiencia de Barcelona, segons sembla, á favor del Ajuntament, los rectorayres, no conformantse ab dit fall, acudiren al Tribunal Suprem, nombrent ab tal motiu las dues parts litigantes sos respectius advocats y procuradors en la vila del os y del arribé; d' aqueix modo ha transcorregut lo temps expressat, durant lo qual lo rector ha terminat lo seu cementiri, enterrant en ell á tot bitorr mort, com al tal cosa; á pesar de tot aixó, la gent de las benevolencias monárquicas, que foren los quins portaven lo tinglado, no perdian ocasió de fer concebir esperansas al poble dibent y afirmant que l' cementiri seria municipal, his á tant que las circunstancias han vingut á ferme sapiguer lo que valen las peraulas dels cap-pares de las benevolencias.

Segons sembla, donchs, aqueixa causa se vegi dias enrera en aquell tribunal, y que al ser cridat allí las part litigants, la de nostre Ajuntament feu lo sort y l' mit, tenint per lo tant que deixarse corre dit tribunal, per no presentarse ningú per la defensa de nostre municipi.

Ara bé; com l' assumpte es ja del domini públich, se fan comentaris de tota mena, en un dels quals suposen algunas caps-padres del parir possibilista, que l' procurador á Madrid del Ajuntament es ha venut per un plafo de l' heretja; pero 's que es ja, francament, me se fa molt cosa emunt tot aqueix enredó, ja que l' tal senyor es persona molt coneguda á... casa seva y reputada com á modello poch teme las pels mateixos que avuy lo bes-cantax; á tot aixó, ell podré dir, perodiand l' Apet d' arros sucrrat que farà cosa d' uns dos ays, se li feu en així vita:

—Alfartan y digam Mors... y... tal vegada origa en lo cert!

No falta tempsch qui suposa que tota aqueixa farsa no sigui totalment desconeguda d' alguns admiradors de la contera parlamentaria que passejan aqueixas cancreres y no viagui de tan lluny com alguns tenen empenyo en fer creure.

Sia 's que vulga, á mi me té sense cuidado, ja que sé de sobras lo que poch esperar de certs tipos; pero je veurém de no pensaré molts dias sens que no procurin alguns personatjes clavar un pedá á l' assumpte del Cementiri fent concebir noves esperansas de guanyar lo que per enarronda s' acaba de perdre; y naturalment, lo poble sempre cándit y disposat en qualsevol moment á rebre nous demagangas, se deixarà emagar l' ou fiant en las peraulas de certs tipos que volen passar plasse de infalibils... y que vegi rodent la bola.

Infelís poble, quan será que 's convenencia de que tot ho tens que fer á los propis esforços!

UN FANALICION

A LA DONA

Quan la dona no s'ocupa de tancats preocupacions, quan la llar siga una escola bont l'avena doni l'assolir quan la mare els fills allunyan d'aquests tenebrosos llocs ahont la mentida s'ensenyava de religió en lo fals nom, y en lloch de portar a missas a nos tendres infantons los enseny a ayumar la ciencia y a defensar la rahó; quan la hermosa meytat nostra, comprenent per qué es al món, no incalques, sens darsen compte la ignorancia en nostra cara... Hivorns veurán com s' aixeca, viril, digne y valeroso, Lo poble, que ara s'ofega sota 's peus del opressor; Hivorns veurán despertar a tots los homes del món, y proclamar, abrasantse ab fraternal estúdio, los drets del home en la terra, la libertat y l'amor, (Dona, instruíhe'te! ja es hora! Compleix ta noble missió!

GULLERS

Continúa la decadencia del Carnaval.

La rua no ha sigut res més que una exhibició de cotxes de luxe buscant los que 's ocupan entreteniment carnavalesch.

Res que demostrí mica de gust, res que aquest lo més petit ingeni s'ha vist en Carnaval aquest any, lo que proba que 'l bon gust y 'l ingeni ja han fugit d'aquestes diversions.

Passat lo Carnaval de la broma, ara entrém al serio: al dels capellans.

Y lo que hem dit del un pot aplicarse al altre.

Tots los carnivals degeneran.

Mentres lo diumenje a la tarde s' exhibia 'l luxe de la rua a la Rambla, lo vapor *Perseo* se emportava del port de Barcelona 257 espanyols cap a la América de Sur, ahont van los emigrants a buscar lo bocí de pa que la mare patria 'ls nega.

Entre lo poch que aquest any pel Carnaval ha lograt atraure la atenció, mereix mencione-narse la societat coral humorística *La Trompeta*, que ha estrenat en aquestos dias lo coro *La Flamencada*, unas coplas d' actualitat sobre las xuladas, que han lograt fer bullir las tripas als reaccionaris y entusiasmar als verdaters liberals, y un potpurrí tocat ab canons de canya dels que 'n sab treure molt bon partit lo mestre d'aquell coro Sr. Durán.

Gracias a la amabilitat de dit senyor avuy publicuem la lletra de la primera de dites pessas, y la setmana entrant ho farém ab algunas de las coplas sobre las xuladas que han obtingut més acceptació.

De totes veras aplaudim lo camí emprés per *La Trompeta*, que no pert lo temps cantant a las ninetas, sino criticant vicis e hipocresias y ensalzant la Llibertat y 'l Progrés, per lo qual mereix felicitació l' esmentat Sr. Durán.

Lo periódich *Las Dominicales del Libre-pensamiento*, de Madrid, acaba de ser denunciat per un articlet aconsellant a las mares que no portin sas fillas a confessar.

Y nosaltres que pensém que lo millor es suprimir las iglesias y 's sacerdots! Desgraciats de nosaltres si ho fessim corre!

Consti que no dihem res, Sr. Fiscal Y consti també que 'ns alegraríem de que res resultés en definitiva contra l' apreciat company de Madrid.

Lo dilluns hi hagué en lo Teatro Lirich un deslumbrador ball de trajos ahont acudí lo més florit de la òma societat barcelonina.

Quan la miseria ho invadeix tot no deixa de ser oportú 'l recort d'aquestes festes en que 's gasta la subor de milers de fills del treball, pera que aquestos reconcentrin son esperit de rei-

vindicació contra la classe privilegiada detentadora y derrotadora del fruit de son esforç.

Ab lo gastat en lo ball del Teatro Lirich ne hi hauria pera socorre en excés durant tot lo any a totes las familias més necessitadas de Barcelona.

No obstant, los obrers sense feyna continuaran morintse de miseria, y 's amos del capital tornarán a llenar los diners en banacals de més ó menos bon gust sempre que ho tinguin per convenient.

Aixó sol fa 'l procés de la societat d' avuy, que també gasta 'l luxe... de dirse civilisada.

Aviat se farà a Granada, ab representació oficial del Govern, la coronació del poeta Joseph Zorrilla.

Quan tant de pillo se la campa lliurement per aquest món d' en Cánovas y Sagasta, quan lo contribuent no pot viure y 'l obrer s' está morint, es un espectacle consolador entretenirse coronant poetas.

No sembla sino que 's tracti d' acreditar que allà en las esferas gubernamentals se representa no més que la Espanya dels afeminats.

A Belgrado, capital de Servia, la policia ha descobert un club de gent aristocrática que 's dedicava als més punibles excessos d' inmoralitat.

Entre 's socios y las socias d' aquest pudrimer de noblesa hi havia lo més granat de la cort, de la banca, de la religió...

Decididament tot arréu son iguals las classes conservadoras.

Tapemos lo nas y apretém 'l corre pera no contagiarnos ab tals asquerositats de la gentussa distingida.

L' altre dia sorti de la presó de Madrid un home ab calçotets, per la senzilla rahó de que al deixar-lo anar li tregueren los pantalons de uniforme de la casa y no li tornaren los que ell hi portá al entrarhi.

Y d' alló 'n diuhen una presó *modelo*. Verdaderament que es un modelo... En tota mena de picardias.

En la administració de contribucions de Castelló de la Plana ha saltat una irregularitat de 56,000 pessetas.

Se ha posat pres un recaudador de contribucions com a presunt *artista* de tal escamoteig.

Un autor pres! Jo 't refollí aixó si que 's pot conti... quin dimoni allí será que s' haurá trencat lo coll!

En bolados solzament se va gastar lo Congrès l' any passat la friolera de 4.354 pesetas.

Pero 'l bolado més gros que 's va gastar es lo país, que 's va fonent y perdent de vista, aprimat per la miseria.

A Figueras están molt queixosos del trist estar en que 's trovan los camins vehinals y las fonts públicas, que están espalladas y casi may rajan.

Pero son molt exigents aquestos figuerenchs! Ells no saben comprendre que si 'l Ajuntament y sobre tot los concejals republicans procuren sin arreglar tot aixó y altres cosas en be del poble, tal volta se gastarian los diners que ara dedican a subvencionar 'l organista de la parroquia, las funcions de iglesia y pagar los sermons a 12 duros cada un.

Y 's diners dels apedregadors de romerías, los fan servir per engraxar a la carlinalla.

Los polítichs monárquichs volen imitar als republicans francesos y continuament s' están enviant padrins y tarjetas de desafío.

Pero lo bo del cas, es que may arriban al terreno que 'n diuhen del honor y que sempre se arreglan aquests assumptos en algun restaurant ó fonda.

Y si dos obrers se desafien a a hofestada neta, los civils los agafarian porque lo sódich prohibeix lo desafío.

Lo qual proba que 'l Códich s' estira y se arronsa 'a voluntat del consumidor.

La manlítica costum dels desafios a forquilla sembla que de Madrid té ganas de pasarsen a Barcelona.

Aquestos darrers dias los directores de *El Sapiemento* y *El Noticiero* han anat ab padrins per aquí y padrins per allí, com si 's tinguessin de batejar, confirmar y casarse tot en un dia.

Afortunadament pel bon sentit, la bestiesa del desafío no s' ha pres en serio.

Encar que també resulta carrinçó l' anar fent tant los gegants.

Allà va un altre botó de mostra del com está la justicia d' aquestos dias.

La escena passa en lo mateix Congrès dels diputats, y prentém lo que segueix d' un extracte oficial de la sessió del dissapte passat:

«El Sr. Masimónave habla para slusiones, relatando la historia de otro crimen cometido en un pueblo vecino a Goa, cuyos presuntos autores, que lo eran el alcalde, teniente alcalde y otras personas constituidas en autoridad, fueron absueltos.

«Refiérese luego a otros asesinatos en que no aparecieron siquiera procesados los que la opinión señalaba como inductores y en que fueron condenados a la pena capital los autores materiales, dependientes por cierto de aquel Municipio, que pocos meses más tarde se fugaban tranquilamente de la cárcel, sin que en esta quedaran señales de violencia ni escalo.

«Aguato—dice—estos hechos, que entiendo han de producir penosa impresión en la Cámara, para que el señor ministro de Gracia y Justicia relacione los usos con los otros sucesos, ocurridos todos en una pequeña demarcación jurídica, a cuyos tribunales no he querido en modo alguno desprestigiar, como ha supuesto el señor Davila.»

Y repetixo que no hi faig comentaris per temor a trencarme la nou del coll, fiscalcament parlam.

Segons una moderna estadística universal, Madrid resulta la ciutat més malsana del món. No es estrany.

Ab tanta bruficia com la política procura allí tapar sense desinfectarla oportunament, per forza té d' ésser així.

Y que mentres la Espanya no neteji aquell clavegueró del llot que 'l cubreix, es inútil pensar en la higiene pública.

Perque 's amos la volen tindre sempre privada.

Lo pare Sardá, aquell ensotanat carca autor del libre teulològich *Lo liberalisme es pecat*, té lo següent *petit* cambi d' opinió respecte a un assumpto històric.

Deys en Sardá Y diu en Sardá en sa *Revista Popular*, l' lo mateix periódich l' any 1881:

«Ex mañana el octogésimo aniversario de la muerte del cristianismo rey de Francia Luis XVI a manos de los revolucionarios franceses. La guillotina según el 21 de Enero de 1793 la garganta de aquel puntoso príncipe, a quien la historia apelida a quien la martir y a quien pudiera también apellidar el santo.

Aixó ja no es cambiar d' opinió. Aixó es clavar un bram y una cosa al sentit comú.

Per forsa lo qui troba pecats al liberalisme té de serli moneda corrent la farsa de sostindre tan diferentes opinions en un mateix assumpto.

Y per nosaltres los liberals aixó no es pecat. Es senzillament ridícul y mamarratxo.

Lo diumenje de la setmana entrant, dia 17 d' aquest mes, tindrà lloch en lo Teatro del Circo Barcelonés una vetllada socialista commemorant lo XVIII aniversari de la proclamació de la *Commune* de Paris, en la qual pendrán part una nutrida orquesta, varias societats corals, y molts escriptors y oradors socialistas.

Los preus d' entrada serán tres rals ab asientos de platea ó primer pis y dos rals al pis segon.

Se vendrán localitats en lo Circol Obrer *La Regeneració*, carrer de S. Olegari n.º 2, pis primer, en lo Circol Lliurepensador *La Luz* y Societat d' Obrers Tipógrafos, carrer de Ferlandina, n.º 30, primer pis, y en lo kiosco de la rambla del Mirí, devant del carrer Nou.

En lo número próxim publicarem lo programa.

Lo próxim diumenje a la tarde tindrà lloch en lo Centre Federalista del carrer de la Porta

ferrista una numerosa reunió de representants de periódics, logies masòniques y demés corporacions de caràcter liberal, convocats pel grupu italià G. Mazzini, al objecte d'organisar en aquesta capital un gran meeting en favor de la Pau y la Fraternitat dels pobles.

Assistirem á la reunió y procurarem col·laborar a tan lloable pensament.

També'l diumenye pròxim tindrà lloch á Sabadell un concert coral é instrumental para arbitrar medis a fi d'anar seguint la causa dels companys que estigueren tant de temps presos á Tarrasa sense motiu.

En aquest concert pendrán part las societats corals de Sabadell La Unió, Joventut Desheretada, y Americana, junt ab la renombrada orquesta dels Muxins, convenientment aumentada, y de Tarrasa las societats corals Llanterna, Amichs y Joventut de Tarrasa.

Sabadell y Tarrasa, las duas joyas industrials de Catalunya, s'han donat tan carinyosa ment las mans en l'afortuni dels obrers de la última d'aquestas poblacions, que l'espectacle es en alt grau consolador y demostra que 'ls pobles indefectiblement caminan a la fraternitat general.

Nostre més entusiasta aplauso als obrers de Sabadell.

LA FLAMENCADA

ORO SATIRIC-NÚMERO ESTRENAT PEL CARNAVAL DE 1889

(Introducció imitant guitarras y castanyolas)

Egarrapant la guitarra (zum, zum)
y ab repich de castanyolas (xexch, xexch)
més dominan cada dia
los xulos y las musnolas.

Y al veure las andaluses
aquells moviments que fan
més la Flamencomania
lo jovent va conquistant.

Ja 'ls catalans més adulesos,
com aquell qui parla en rus,
cantant y tirant requiebros
assessinan l'andalús.

(Oid, te mare!
que me haureu tiliu
las ojitas negras,
tu boca y maris.
Si tú quisieras
casarte con mí,
con el dormiria (sonquido)
roncando así.

Y ab tots le mala sombra,
vestizen ja 'ls senyorets
ab le americans curtes
y 'ls pantalons ben estrets.

Perque cantant peneteras
com aquell qui no fe res,
vejan que la part de sucre
es la que 'ls abuina més.

La faixa estreta
ben plena de rema
y llarch l'armillero
que penja dos pams.

Las unglas ben llargas,
d'anelles adornat,
cabells á lo pixto,
cintell afayats.

Un barret ben ample,
tot ple de suhor,
la camisa blanca
y 'l coll de color.

Sens pel á la cara,
tot el perfumat,
ques forma estocaga
y escup pel costat.

Mes no mirés las sabetas
de cap flamench catalá,
perque 'ls peus de la gent nostra
sembren dos llescas de pé.

Entre 'l seno femenino
també abundan los serrells,
pinetats, vanos, mantillas,
brassolats ab cascabella.

Pantinet á lo Pepe,
un tupé fet á embulla,
ó sino pau y cocca
que 'ls hi pesa dels ulls.

Caminant á lo arxó,
remenant tot lo cos
y dient al més ferer:
—Passiho bé, fustigó.

Y en totes las classes
de la societat
las norras y 'ls jóvens
s'han afiamencat.

Per 'xó mentras duri
aquesta alció,
lo inmortel prospera,
no hi ha educació.

Se imponen los frares,
impera 'l malret,
los vicis s'estenen;
tot va empastifat.

Veient donchs que ab flamencaus
ja 'ns caben de imponer
per tenir gracia flamenca
comensembli d'ensejer.

Aví! — (MALAGUENSA)
En Málaga boquerones
vende en la playa un batarro,
y en Granada un chulo grita:
—¡Ay, que se 'n hola en barra,
Será ya el Montros moderno
veche con un pillo,
y Cádiz Hueco y Juan (sonquido)
de gusto dan un ronquío.

Si al flamench no 's posa coto,
del modo que va cundint
totarem á la angoilla
del regnat de Carlos quint.

Puig ja veymen partidaris
Ministres y Diputats,
que ab toreros y flamenca
dia y nit van barrejats.

Los cegos venen romanos
la cantos afiamencats
y hasta 's veuben pau y toros
entre jutjes y advocats.

Per 'xó en lo proceá Varela
la justícia demostrá
que á Espanya la gent flamenca
avuy talla 'l bacallá.

Y al jovent que poch li costa,
de seguir 'ls vicis socials,
se troba moltes vegadas
barrejat ab criminals.

Per lo tant, tanquem la porta
als flamenchs de tots colors
puig los xulos y manolas
no fan pels treballadors.

Perque allí hi ha la vagancia,
y en que tots fossin honrats
no pegan per Catalunya
los tipos afiamencats.

Joan Durán.

Lo dimocres á la tarde, mentres la inmensa
majoria de la població barcelonina sortia al
camp á enterrar lo Carnestolts, una mascarada
de disfresses que feya un xich massa tart la
broma pretenia enterrar lo sentit comú pels
carres més deserts de Barcelona cantant gori-
goris y pretenir fer la por á las criaturas.

L'espectacle era digne d'anar á la rúa.
Y per cert que hauria sigut lo més divertit
d'aquest any.

Lo dilluns se celebrá al Vendrell la festa
del XIV aniversari de la entrada dels carlins
en aquella població, honrant la memoria de
las victimas del absolutisme.

Una cosa hi sobrá per nosaltres: la funció de
iglesia. Quan precisament las maldats del carlins
en ferren sempre en nom de la religió, re-
sulta «cornut y pagá 'l beure» que 'ls liberals
celebrin sas diadas de dol contra 'l carlisme ab
funcions religioses.

Ja es hora de trencar ab los costums sosteni-
doras de farsas ó hipocresías.

Un pebot y un beneficiat de la catedral de
Sevilla han sigut portats á la garjola y tancats
al querto fosch de las mocas d'ase ab motiu
del robo de la capella de las Donzellas d'aque-
lla ciutat.

Capellans, robo, donzelles...
santissima trinitat
que fa creixe las orelles
al devot més ilustat.

Se 'ns diu que 'l ruchi-tort de Sans ha esta-
blert un cos de policia femella que 's dedica á
conquistar las donas que no tenen á sos fills re-
mullats pel sistema catecòlich, apostòquill y ro-
manco, dihent que 'ls treurán aquest gran pe-
cat si 'ls portan á la coxa fumada d'amagat
dels respectius pares y marits, dels quals ja
diuhen que 's cuyda 'l home negre de que qu-
din contents y enganysats.

Encara no 'n tenen prou aquestas hipocri-
tas del desbarajust que regna en sa casa, que
voien portar la desunió á las demés families!

Ja ho veig.
Dirán que «Mal de molts consol de catò-
lichs.»

Mossen Ramon, de Vilassar de Mar, ha agafat
la mania d'ensenyar á cops de puny als
noys que van á aprendre á la seva classe.

Y en Manel Maco, escarbat místich de la pro-
pia població, fa propaganda misseca en los en-

terros, dihent l'altre dia, al donare sepultura
á un difunt en lo cementiri de Cabrera, que si
no anavan á missa los que portaven las atxas
ne buscarien d'altres en las demés funcions.

Aixó de buscar que las cosas se fassin volun-
tariamente... per forza, ha sigut sempre de lo
més catòlich que s'ha vist.

Al convent de Santa Clara de Tarragona hi
ha hagut una intentona de robo ab escalament
y tot.

Deu aquesta vegada no ha permés que fou
robada la casa de sas esposas, fent que una de
ellas se 'n adonés y demanés auxili á temps to-
cant la campana.

Però en cambi tampoch permeté que 'ls lla-
dregots fossin agafats, á pesar dels esforços de
sos perseguadors pera conseguirho.

Té uns capritxos la Providencia...

LO TRABALLADOR

DOLENA

Deiú y de bon matí
corre 'l pobre jornalier
á lligarse ab son quarter
fins que 'l dia ve á fini;
li donan un sou mequi
mentre es jóve y fe 'l jornal;
demá es vell, y per son mal
veu, aprés de tanta dèria,
per ell una gran miseria,
pel burges un gran caudal.

J. ESPUNYA REBOT

XARADAS

—Francisqueta, ¿que no ho sapel!
—Oia, Joan, tres prima dos.
—La Pauleta ara m'ha dit
que en Llorens farà de tot.

Que una tree qui té picó
á la esquena é á la quart das.
Qui vol saber que estudiá
una historia é be la tot.

RICH NABRAY

TERS DE SÍLABAS

Guist per ratlla prima, á una ratlla segona'm veig do-
clar; mes ja'y fou tanta ma dissort, que'm digud topla
compromís ab un ratlla tercera.

A. DE LA G.

LOGOGRIFO NUMERIC

1 2 3 4 5 6 7 8 9	Un poble catalá
8 9 4 2 6 7 3 9	Carrer de Barcelona
4 3 9 7 8 3 9	id. id.
5 3 2 8 9 8	id. id.
5 6 7 8 7	Pleaso de id.
5 6 7 9	Carrer de id.
5 3 8	id. id.
7 6	Nota musical
1	Una lletra

MANEL PINEDA

SOLUCIONS

Á LAS CANONIAS DEL NÚMERO PADRAT

CONVERSA: — Rita.
TANCA-CANJAS: — D. Joan de Serrallonga.
GENORIFIC: — Cada any té douze meses justos.

Burlesca.—Thyngs LA ACADEMIA, Resolució de Ultramar, é

Almanach de La Tramontana

PER L' ANY 1889

UN RAL PREU INVEROSÍMIL

DE SALLET A IGUALADA Y VICE-VERSA

Vistje misteriós d' un rector y una donzella

Preu UN ral

LA REVOLUCIO

3 rals. FOLLETO DE 32 PLANAS ILUSTRAT AB BONA GRABON.